

Cvetko (Svetko) Ušalj – *glagolita z Gabonjina* (1937. – 2019.)

Naš barba Svetko, kako smo ga zvali, rođen je u Zadru 23. svibnja 1937. godine. Djetinjstvo je proveo dijelom na otoku Ugljanu, dijelom u Rijeci, gdje se zapošljava u Brodogradilištu „Viktor Lenac“ i kasnije zasniva obitelj. Do mirovine, u istom poduzeću, radi na poslovima visokokvalificiranog broskog mehaničara. Bio je mentor učenicima u srednjem obrazovanju, u suradnji sa Školom za strojarstvo i brodogradnju u Rijeci i Odjelom inovatorstava. U to vrijeme dobiva nagradu „Nikola Tesla“.

Odlaskom u mirovinu 1992. godine, nastavlja raditi s djecom u Gabonjinu, poučavajući ih glagoljskom pismu. Naime, nakon dolaska u Gabonjin, kao mladi umirovljenik, iste godine osniva *Malu školu glagoljice*, i to je ujedno prva škola glagoljice na otoku Krku, te *Etno radionicu* u sastavu Kulturnog društva „Sv. Petar Gabonjin“. U osnovnoj školi u Dobrinju 14 godina poučava djecu glagoljici u izvannastavnoj aktivnosti. Uvijek je bio zahvalan Općini Dobrinj koja je podržavala te aktivnosti. Volio je raditi s djecom i to ga je ispunjavalo punih pedesetak godina.

Kroz njegove ruke prošle su tisuće glagoljičkih dokumenata. Na tom polju rada surađuje i s prof. dr. sc. Darkom Žubrinićem i njegovim suradnicima iz Zagreba (Društvo prijatelja glagoljice). Transliterira brojne stare zapise, pisane kurzivnom i oblom/uglatom glagoljicom. Radovi su mu objavljeni u raznim časopisima te u *Maloj početnici kurzivne glagoljice* i knjigama drugih autora koji mu zahvaljuju na vrijednom doprinosu. Posebno je analizirao *Darovnicu slavnog Dragoslava* te ukazuje na povijesno (iz 1100. godine) značenje glagoljskog pisma u ovim krajevima.

Posljednjih godina intenzivno je surađivao s don Pavom Kerom (1940. – 2018.) iz Zadra, radeći na transliteraciji mnogih zapisa iz njegova rodnoga kraja. U međuvremenu izrađuje predivne glagoljske suvenire od drva i kamena te sopele, a bavi se i maslinarstvom.

Svetko Ušalj (1937. – 2019.) i njegov učenik i nasljednik Nikola Grdinić (lijevo)

Preko barba Svetka Gabonjin je trajno ucrtan na glagoljaški zemljovid otoka Krka i Hrvatske. Za Gabonjin i Sv. Petar znaju i turistički vodiči, čak i izvan Hrvatske. Tijekom proljeća i ljeta ne prođe dan da se ne zaustavi nekoliko automobila kako bi ljudi razgledali naše mjesto, a bude i organiziranih posjeta autobusima.

Iz Etno radionice nastali su Put glagoljaša i Kameni park glagoljice:

Put glagoljaša prikazuje u kamenu glagoljsku azbuku (32 slova) i 5 znamenja (kamenih ploča) s raznim uzrečicama. Otvoren je 29. lipnja 2001. godine na dan Petrove (blagdan).

Kameni park glagoljice najveći je takav park u Hrvatskoj po broju znamenja na jednome mjestu (15) te predstavlja simbiozu kršćanstva i glagoljskog pisma sa simbolima križa, kvadrata, brojeva, krugova i trokuta koja je preslikana u podnu površinu parka. Otvoren je 28. lipnja 2010. godine dan uoči Petrove.

Uz te dvije lokacije, u Gabonjinu ima ukupno 57 znamenja pa kad se prolazi našim mjestom, svaki se čas naiđe na neko glagoljsko obilježje. Bogato je iskustvo, a i način rada, prenio na svoga nasljednika Nikolu (Mika) Grdinića koji nastavlja njegov put.

Cvetko Ušalj (barba Svetko) dobitnik je Plakete za životno djelo, koju mu je dodijelila Općina Dobrinj na prijedlog Kulturnog društva „Sv. Petar Gabonjin“. Bio je počasni član Društva prijatelja glagoljice iz Zagreba. Barba Svetko nas je zauvijek napustio 4. kolovoza 2019. godine. Svojim životom i radom ostavio je dubok trag u srcima Gabonjara i u povijesti našeg mjesta.

Nikola GRDINIĆ